

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 lutego 2012 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej Oddział Ł. Miasto z siedzibą w Ł. kwoty 215. 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, iż dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez pozwanego z nieruchomości położonej w Ł. przy ul (...) - działki o numerze ewidencyjnym (...) (...), której powód jest użytkownikiem wieczystym.

Korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powoda polega na posadowieniu na przedmiotowej działce słupa energetycznego wraz z linia wysokiego napięcia, co skutkuje znaczącymi ograniczeniami w korzystaniu z nieruchomości przez powoda, wyłącza bowiem możliwość zabudowy znacznego obszaru posiadanej nieruchomości.

Powód wskazał ponadto, iż kwota dochodzona pozwem obejmuje odszkodowanie za bezumowne korzystanie z gruntu za okres 36 miesięcy przed wytoczeniem powództwa.

(pozew k. 2- 13)

Pozwany nie uznał powództwa, wniósł o jego oddalenie i obciążenie powoda kosztami procesu.

W uzasadnieniu stanowiska wyrażonego w odpowiedzi na pozew pozwany przyznał okoliczność posadowienia słupa wraz z linią napowietrzną dwutorową na działce numer (...)(...).

Podniósł jednakże, iż urządzenia te zostały legalnie wybudowane przez poprzedników prawnych pozwanego na podstawie decyzji administracyjnej z dnia 31 października 1975 roku ustalającej warunki realizacji inwestycji, co nie uzasadnia roszczenia o bezumowne korzystanie z nieruchomości.

Ponadto podniósł, iż przysługuje mu służebność gruntowa odpowiadająca treści służebności przesyłu nabyta przez zasiedzenie, zgodnie z treścią przepisu art. 292 kc. oraz to zasiedzenie winno być przez sąd przesłankowo ustalone w ramach niniejszego procesu.

Niezależnie od obszernej argumentacji dotyczącej zasiedzenia służebności przedstawionej w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał na konieczność rozważenia przez sąd, czy dochodzenie roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z gruntu nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa skoro powód nabył swoje prawo już z istniejącymi urządzeniami energetycznymi, co miało z pewnością wpływ na zapłaconą przez powoda cenę nabycia nieruchomości.

Ponadto pozwany zakwestionował również wysokość dochodzonego roszczenia twierdząc, iż jest ono rażąco wygórowane, zakwestionował powierzchnię nieruchomości przyjętą do wycień przez powoda, jako zajmowaną przez urządzenia stanowiące własność pozwanego, w tym konieczność zachowania stref ochronnych.

(odpowiedź na pozew k. 84 – 89)

Następnie, w piśmie procesowym z dnia 29 marca 2013 roku powód rozszerzył powództwo do kwoty 286.667 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 215 000 złotych od dnia 17 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty i od kwoty 71 667 złotych od dnia złożenia niniejszego pisma tj. od dnia 27 lutego 2013 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu stanowiska powód wskazał, iż na dochodzoną pozwem kwotę składa się kwota wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości powoda za okres 36 miesięcy przed wytoczeniem powództwa i kwota 71. 667 złotych za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia 29 marca 2013 roku.

(pismo k. 263- 264)

Następnie w piśmie procesowym z dnia 7 kwietnia 2014 roku powód rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 358.334, złote wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 215. 000 złotych od dnia 17 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty od kwoty 72. 667 złotych od dnia 27 lutego 2013 roku do dnia zapłaty i od dalszej kwoty 71. 667 złotych od dnia 28 lutego 2013 roku do dnia zapłaty wskazując, iż kolejna dochodzona kwota obejmuje wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości powoda za okres od dnia 28 lutego 2013 roku do dnia 28 lutego 2014 roku.

(pismo k. 461 – 462)

Ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2015 roku powód sprecyzował powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 307.657,59 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 152.427,99 złotych od dnia 17 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 47.675,24 złote od dnia 27 lutego 2013 roku, od kwoty 49.748,15 złotych od dnia 28 lutego 2014 roku i od kwoty 57.806,21 złotych od dnia 25 lutego 2015 roku do dnia zapłaty.

Powód sprecyzował, iż kwota 152.427, 99 złotych dochodzona jest tytułem wynagrodzenia za okres 36 miesięcy przed wytoczeniem powództwa, kwota 47.675,24 złote za rok 2012, kwota 49.748,15 złotych za rok 2013 i kwota 57.806,21 złotych za rok 2014 i miesiące styczeń i luty 2015 roku.

Jednocześnie powód cofnął pozew poza tak sformułowanym żądaniem wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

(pismo k. 672, 673)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowa spółka jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w Ł. przy ul (...). Właścicielem nieruchomości jest Skarb Państwa. Przedmiotowa nieruchomość składa się z kilku działek gruntu w tym z działki numer (...)(...)

Dla nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta numer (...)\ (...)(...).

Przez działkę numer (...)(...) przebiega linia energetyczna 110 V należąca do (...) Spółka Akcyjna Oddział Ł. – Miasto. Działka ta ma powierzchnię 8.351 m. kw.

(okoliczności niesporne, wypis kw k. 17 – 31, mapa geodezyjna k. 32, dokumentacja fotograficzna k. 33)

Posadowiona na przedmiotowej działce linia energetyczna wybudowana została w oparciu o decyzję administracyjną z dnia 31 października 19975 roku wydaną przez Wojewódzki Zarząd Przebudowy Miast i Osiedli Wiejskich w Ł. ustalającej warunki realizacji inwestycji.

Linia energetyczna została oddana do użytku w dniu 23 kwietnia 1979 roku.

(decyzja k. 92, protokół odbioru technicznego k. 96, zeznania świadka P. L. k. 168)

Zakłady (...) zostały wpisane do rejestru przedsiębiorstw państwowych w dniu 10 marca 1959 roku i z tą datą nabyły osobowość prawną (okoliczność niesporna)

Na podstawie Zarządzenia 4 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 30 stycznia 1975 roku w sprawie zakładów energetycznych wchodzących w skład przedsiębiorstwa (...) zakład energetyczny okręgu prowadził zakłady energetyczne i zakłady wykonawstwa sieci m. in Zakład (...) w Ł. oraz Zakład (...) w Ł..

(zaświadczenie k. 101 – 102)

Zgodnie z zarządzeniem numer (...) (...) (...) Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku z dniem 1 stycznia 1989 roku zostało utworzone przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w wyniku podziału Zakładów (...).

(zarządzenie k. 103 – 104)

Następnie zgodnie z zarządzeniem numer (...) Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku nastąpił podział Zakładu (...).

Z dniem 12 lipca 1993 roku nastąpiło przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) w Ł. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) Spółka Akcyjna.

(zarządzenie k. 105)

Umową aportowego zbycia przedsiębiorstwa z dnia 30 czerwca 2007 roku (...) Spółka Akcyjna wniósł do (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w zamian za udziały z podwyższonego kapitału zakładowego wkład niepieniężny w postaci zorganizowanego zespołu składników materialnych i niematerialnych służących do prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze świadczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej i wykonywania funkcji operatora systemu przesyłowego.

(umowa k. 113 – 118)

Następnie w związku z połączeniem (...) S. A. Oddział Ł. Miasto w trybie art. 492 par 1 pkt. 1 ksh. przez przejęcie przez (...) S. A. z siedzibą w Ł., (...) Spółka Akcyjna Oddział Ł. Miasto przejął majątek spółki przejmowanej zgodnie z art. 494 ksh.

(postanowienie k. 119)

Czynności konserwatorskie linii energetycznej wymagają wejścia na nieruchomość, na której słup się znajduje.

Przegląd górnych słupów prowadzony jest raz na pięć lat a obchód linii raz do roku.

(zeznania świadka P. L. k. 168 odwrót)

Na przedmiotowej działce posadowiony jest jeden słup linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 110 kV oznaczony na mapie geodezyjnej numerem 16.

Od tego słupa w kierunku słupa numer 17 przebiega wzdłuż działki trójfazowa, trójprzewodowa linia elektroenergetyczna o napięciu 110kV.

Jest to linia dwutorowa z pionowym ułożeniem przewodów fazowych, po obu stronach słupów. Przedmiotowa działka jest działką niezabudowaną.

Oprócz oddziaływania linii energetycznej na środowisko o możliwości zabudowy decydują również czynniki wynikające z bezpieczeństwa i ochrony przeciwporażeniowej.

Warunki te zawarte są w normie PN – E – (...) – 1. Najważniejszym parametrem w zakresie możliwości zabudowy przedmiotowej działki jest odległość pozioma przewodu nieuziemionego o napięciu wyższym od 1 kV od każdej łatwo dostępnej części budynku, która dla tego rodzaju sieci jest równa 3,6 m., co wyklucza możliwość zabudowy gruntu pod linią.

Ponadto odległość poziomą od linii w zakresie budownictwa reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 roku (Dz. U. nr 47 poz.401 z późn. zm. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

Przepis par. 55 tego rozporządzenia stanowi, iż nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk materiałów lub wyrobów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów mniejszej niż 15 m. dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV.

Z zapisu tego wynika, iż pas ochronny rozciąga się w odległości 15 m. po obu stronach linii przewodu skrajnego roboczego.

Pozwany korzysta z nieruchomości powoda w zakresie powierzchni zajmowanej przez słup energetyczny, linie energetyczna jak również strefę ochronną ze względu na brak możliwości zabudowy tego terenu.

Łącznie zajmuje powierzchnię 1.333,5 m. kw.

(opinia biegłego P. K. k. 186 – 189)

Decyzją z dnia 4 listopada 2008 roku Prezydenta Miasta Ł. ustalone zostały warunki zabudowy dla nieruchomości położone w Ł. przy ul. (...) dla inwestycji polegającej na budowie P. Biurowo (...) N. Ł. obejmującej m. in działkę numer (...)(...)

(decyzja wraz z załącznikami k. 224 – 232)

Istnieją budynki posadowione pod liniami wysokiego napięcia. Żaden budynek nowobudowany w sąsiedztwie linii energetycznej nie może być posadowiony w odległości mniejszej niż 3, 6 m. od skrajnego przewodu linii z każdej strony liczonej poziomo.

Na powierzchni objętej strefami ochronnymi nie ma możliwości wybudowania w tej chwili żadnego budynku z uwagi na obowiązujące w tym zakresie i powołane wyżej przepisy BHP w budownictwie. Możliwe jest poczynienie w tym obszarze jedynie niewysokich nasadzeń roślinnych z uwagi na konieczność dostępu do linii w celu jej konserwacji. Powierzchnię zajmowaną przez linię energetyczną wraz ze strefami ochronnymi traktuje się, jako tzw. pas zajętości.

(opinia ustna uzupełniająca biegłego P. K. protokół rozprawy z dnia 29 marca 2013 roku k. 267, nagranie rozprawy 00;29;23 – 00;45;49)

Z punktu widzenia promieniowania elektromagnetycznego, ponieważ jest ono znacznie niższe niż dopuszczalne nie ma ograniczeń, co do przebywania ludzi.

Natomiast z uwagi na przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 roku (Dz. U. Nr 47 poz.401 z późn. zm. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych, który wyklucza sytuowanie stanowisk pracy składowisk wyrobów i materiałów oraz urządzeń w odległości bliższej niż 15 metrów od skrajnego przewodu linii z każdej strony. Dla przedmiotowej linii powstaje zatem strefa ochronna o szerokości 18,4 w obydwie strony od osi linii elektroenergetycznej tj. 15 m. od skrajnego jej przewodu z każdej strony.

W strefie ochronnej nie ma możliwości zabudowy gruntu budynkami, lecz nie wyklucza się przebywania ludzi ze względu na małe promieniowanie.

Natężenie pola elektrycznego bezpośrednio pod linią stanowi 52 % dopuszczalnego a natężenie pola magnetycznego stanowi niecałe 4 % dopuszczalnego. Z punktu widzenia ochrony środowiska linia elektroenergetyczna usytuowana na nieruchomości przy ul. (...) w Ł. nie stanowi żadnego zagrożenia dla osób przebywających w jej sąsiedztwie.

Zakres korzystania przez Zakład (...) z nieruchomości powoda dotyczy zarówno słupa energetycznego, powierzchni gruntu pod linią napowietrzną jak również strefy ochronnej.

Prowadzenie prac budowlanych w strefie ochronnej 15 metrów od skrajnego przewodu linii byłoby możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy linia byłaby odłączona od zasilania.

(opinia pisemna biegłego L. K. k. 409 – 411, opinia ustna uzupełniająca biegłego L. K. protokół rozprawy z dnia 22 maja 2014 roku k. 489, nagranie 01;12;13 - 01;21;37)

Wartość rynkowa wynagrodzenia powoda za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez właściciela napowietrznej linii energetycznej z części działki numer (...) (...) w zakresie jej powierzchni określonej w opinii biegłego L. K. za okres od dnia 27 lutego 2009 roku do dnia 31 sierpnia 2014 roku według stanu cen i w poziomie z każdego roku określa się na kwotę 269 000 złotych.

W wyniku dokonanej wyceny ustalone zostało wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z części nieruchomości w takim zakresie, w jakim odpowiada ono korzystaniu ze służebności przesyłu.

Wynagrodzenie to równe jest dochodowi, jaki właściciel mógłby uzyskać w przypadku wydzierżawienia części nieruchomości w danym roku. Możliwy do uzyskania w danym roku dochód z dzierżawy określono wykorzystując podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji brutto i wartość rynkową 1 m. kw. gruntu. Wartość rynkowa 1 m. kw gruntu określono podejściem porównawczym. Do analizy przyjęto transakcję sprzedaży niezbudowanych nieruchomości gruntowych położonych na terenach o potencjalnych możliwościach realizacji zabudowy przemysłowej. Określona wartość 1 m. kw. gruntu mieści się w przedziale ceny sprzedaży minimalnej i maksymalnej i jest najbardziej prawdopodobną ceną, jaką można uzyskać w przypadku sprzedaży nieruchomości.

W rozbiciu na poszczególne lata czynsz dzierżawny, jaki mógłby uzyskać właściciel w przypadku wydzierżawienia nieruchomości w danym roku wynosi:

- w okresie 1 marca – 31 grudnia 2009 roku 41.045 złotych
- w roku 2010 53. 906 złotych
- w roku 2011 45. 241 złotych
- w roku 2012 47. 156 złotych
- w roku 2013 49.649 złotych i w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 sierpnia 2014 roku 32. 167 złotych.

Czynsz dzierżawny za ten sam okres zwaloryzowany wskaźnikami wzrostu cen towarów i usług wynosi 282 000 złotych.

(opinia pisemna biegłej B. D. k. 539 – 540)

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z działki gruntu numer (...) (...) przez pozwanego w okresie 1 marca 2009 do 27 lutego 2014 roku wynosi 245. 000 złotych bez uwzględniania waloryzacji, przy uwzględnieniu waloryzacji natomiast kwotę 258. 000 złotych (opinia ustna uzupełniająca biegłej B. D. - protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku k. 657, opinia pisemna uzupełniająca k. 661)

Przed wszczęciem procesu strony prowadziły korespondencję dotyczącą kwestii wpływu posadowienia linii wysokiego na pięć na ograniczenie możliwości korzystania z przedmiotowej nieruchomości przez powoda.

Korespondencja ta jednakże nie doprowadziła do rozwiązania istniejącego problemu.

(pisma k. 36 – 45)

W dniu 2 listopada 2012 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie ostateczne do zapłaty kwoty 673 .000 złotych tytułem „służebności przesyłu” powołując się na sporządzoną w tym przedmiocie opinię prywatną.

(wezwanie wraz z załącznikami k. 46 – 62)

W dniu 30 grudnia 2011 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego Lublin Zachód z wnioskiem o zawiązekanie do próby ugodowej (...) S. A. w L. o zapłatę kwoty 673 000 złotych tytułem służebności przesyłu na działce numer (...)(...).

(wniosek k. 63 – 65)

Do zawarcia ugody nie doszło. (okoliczność niesporna)

W dniu 31 października 2011 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 215. 000 złotych tytułem należności za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres 36 miesięcy. W odpowiedzi na wezwanie pozwany nie uznał przedmiotowego roszczenia.

(wezwanie k. 66, odpowiedź k. 67)

W dniu 11 stycznia 2012 roku powód wystosował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 215. 000 złotych w terminie 3 dni. Pozwany odmówił zapłaty (wezwanie k. 68, odpowiedź k. 70)

Powyższy stan faktyczny w zakresie okoliczności posiadania na działce znajdującej się w użytkowaniu wieczystym powoda linii energetycznej eksploatowanej przez pozwanego był pomiędzy stronami niesporny.

W zakresie kwestionowanych przez stronę pozwaną okoliczności faktycznych sąd poczynił ustalenia na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów, których wiarygodność, treść i moc dowodowa nie była przez strony procesu w toku tego procesu kwestionowana.

W zakresie zakresu korzystania przez pozwanego z nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego pozwany sąd oparł się na opiniach biegłych P. K. i L. K..

Opinie obu biegłych są w tym zakresie zgodne.

Obaj biegli, pomimo występowania różnic w obydwu opiniach w innych kwestiach, zgodnie wskazali, iż niezbędna strefa ochronna, w której wykluczone jest prowadzenie jakichkolwiek prac budowlanych, składowania materiałów i wyrobów i sytuowanie stanowisk pracy ludzi wynosi po 15 m. z każdej strony od skrajnego przewodu linii energetycznej.

Kwestię tę reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 roku (Dz. U. nr 47 poz.401 z późn. zm. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

Przepis par 55 tego rozporządzenia stanowi, iż nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk materiałów lub wyrobów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów mniejszej niż 15 m. dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV.

Z opinii ustnej biegłego P. K. wynika, iż na powierzchni objętej strefami ochronnymi nie ma możliwości wybudowania w tej chwili żadnego budynku z uwagi na obowiązujące w tym zakresie i powołane wyżej przepisy BHP w budownictwie. Możliwe jest poczynienie w tym obszarze jedynie niewysokich nasadzeń roślinnych z uwagi na konieczność dostępu do linii w celu jej konserwacji. Powierzchnię zajmowaną przez linię energetyczną wraz ze strefami ochronnymi traktuje się, jako tzw. pas zajętości.

Dowód z opinii drugiego biegłego sądowego w osobie biegłego L. K. dopuszczony został przez sąd na wniosek strony pozwanej kwestionującej opinię biegłego P. K. zwłaszcza w zakresie wyników dokonanych przez tego biegłego pomiarów natężenia pola elektrycznego i magnetycznego w obrębie oddziaływania linii.

Istotnie w następstwie przeprowadzenia pomiarów na zlecenie biegłego L. K. przez P. Ł., jako instytucję posiadającą certyfikaty akredytacji w zakresie pomiarów natężeń pól elektromagnetycznych, o których uwzględnienie, co do osoby biegłego wnioskował pozwany uzyskał on odmienne od biegłego P. K. wyniki dokonanych pomiarów i stwierdził, iż natężenie pola elektrycznego bezpośrednio pod linią stanowi 52 % dopuszczalnego a natężenie pola magnetycznego stanowi niecałe 4 % dopuszczalnego. Z punktu widzenia ochrony środowiska linia elektroenergetyczna usytuowana na nieruchomości przy ul. (...) w Ł. nie stanowi żadnego zagrożenia dla osób przebywających w jej sąsiedztwie.

Rozbieżności pomiędzy treścią opinii obu biegłych w zakresie wyników dokonanych pomiarów pola pozostają jednak bez wpływu na wynik niniejszego postępowania.

Roszczenie powoda nie jest, bowiem bezpośrednio związane z faktem istnienia bądź też nie tego szkodliwego oddziaływania na środowisko, w tym na obecność ludzi w bezpośrednim sąsiedztwie linii energetycznej, lecz z faktu samego usytuowania tej linii na nieruchomości powoda i wynikających z tego faktu ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości przez powoda, jako wieczystego użytkownika.

Z tego względu, w ocenie sądu rozbieżności w zakresie dokonanych pomiarów pozostają bez wpływu na ocenę wiarygodności i fachowości powołanych przez sąd biegłych.

Za podstawę ustaleń faktycznych w tym zakresie sąd przyjął opinię biegłego L. K., jako bardziej miarodajną i wiarygodną z uwagi na oparcie jej na pomiarach dokonywanych przez jednostkę naukowo – badawczą szkoły wyższej dysponującej zapewne bardziej wiarygodnym sprzętem i metodologią wykonywania pomiarów.

Okoliczność powyższa nie dyskredytuje natomiast opinii P. K. w pozostałym jej zakresie.

Treść tej opinii, choć kwestionowana przez stronę pozwaną znalazła następnie pełne potwierdzenie w opinii biegłego L. K..

Obie opinie w zakresie ustalenia wpływu posadowienia linii energetycznej na zakres korzystania przez powoda z użytkowanej nieruchomości są całkowicie zgodne. Obaj biegli wskazali ten sam obszar powierzchni działki, 228\231 jako w zasadzie wyłączony z użytkowania przez powoda zgodnie z gospodarczym przeznaczeniem przedmiotowej nieruchomości. Obaj biegli wskazali tę samą szerokość obowiązujących stref ochronnym z powołaniem się na obowiązujące w tym zakresie przepisy.

Różnica w zakresie oznaczenie szerokości wymaganych stref ochronnych wynika jedynie z faktu, iż biegły L. K. przyjął dodatkowo strefę ochronną o szerokości 3, 4 m od osi linii i 15 m od skrajnego przewodu linii.

Metodologia powyższa nie wpływa jednakże na ostateczne ustalenie obszaru działki wyłączonej lub dotkniętej daleko idącymi ograniczeniami w korzystaniu z niej przez powoda.

I z jednej i z drugiej opinii wynika, iż jest to obszar o szerokości 15 metrów od skrajnego przewodu linii z każdej strony na całej jej długości.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadków E. P. i M. D., jako w sposób oczywisty sprzecznych z treścią obydwu dopuszczonych i przeprowadzonych w toku postępowania opinii biegłych z zakresu elektrotechniki.

Ponadto zeznania tych świadków nic nie wniosły do sprawy poza przytoczeniem prywatnych opinii świadków, co do tego, iż ich zdaniem możliwe jest usytuowanie budynku pod linią energetyczną. Przy czym również świadkowie ci wskazali, iż zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami w trakcie prowadzenie robót linia powinna być wyłączona.

W sytuacji, gdy do rozstrzygnięcia sprawy i poczynienia ustaleń faktycznych niezbędne są wiadomości specjalne, stosownie do art. 278 kpc. Sąd zobowiązany jest powołać biegłych i na podstawie ich opinii dokonać ustaleń faktycznych. Dowodu tego nie można zastąpić innym dowodem w tym dowodem z zeznań świadków.

Wobec powyższego zeznania te zostały przez sąd pominięte przy dokonywaniu ustaleń faktycznych, co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w zakresie, w jakim ustalenia faktyczne poczynione zostały na podstawie opinii biegłych z zakresu instalacji elektrycznych i elektroenergetycznych.

W zakresie ustalenia wysokości należnego powodowi wynagrodzenia za korzystanie z części nieruchomości powoda sąd oparł swoje ustalenia na pisemnej a następnie ustnej opinii biegłej z zakresu szacunku nieruchomości B. D..

Opracowana przez biegłą opinia jest obszerna, szczegółowa, spójna i merytorycznie poprawna.

Biegła szczegółowo opisała w opinii pisemnej przyjęte i zastosowane metody wyceny, wyczerpująco także i w sposób bardzo szczegółowy stanowisko swoje uzasadniła tak w opinii pisemnej jak i opinii ustnej na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015 roku.

W opinii ustnej biegła odniosła się w sposób szczegółowy i wyczerpujący do wszystkich zgłaszanych przez strony pytań i zastrzeżeń, do treści opinii pisemnej w m. in do kwestii tzw. współczynnika współkorzystania, który biegła uwzględniła przy obliczaniu kwoty należnego powodowi wynagrodzenia odpowiadającego czynszowi dzierżawnemu.

O szczególności i merytorycznej poprawności opinii biegłej świadczy m. in okoliczność, iż biegła szczegółowo przeanalizowała rynek porównywanych nieruchomości, uwzględniła również szczególne okoliczności dot. przedmiotowej nieruchomości jak to, że jest ona działką o bardzo nieregularnym kształcie znacząco różniącym się od nieruchomości przyjętych do porównań, co ma wpływ na ograniczenia w zagospodarowaniu i wykorzystaniu nieruchomości zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, jest ponadto obciążona służebnościami i nie ma bezpośredniego dostępu do drogi publicznej.

W trakcie uzupełniającego przesłuchania biegła wykazała doskonałą znajomość rynku nieruchomości na terenie Ł. oraz przyjętych i stosowanych w praktyce metod wyceny.

W konsekwencji opinia ta, jako fachowa, merytorycznie prawidłowa przyjęta została przez sąd, jako podstawa ustaleń faktycznych, co do wysokości należnego powodowi odszkodowania.

W sporządzonej opinii pisemnej biegła ustalając zakres należnego wynagrodzenia wyszła poza granice czasowe zakreślone w postanowieniu sądu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego za zakresu szacowania nieruchomości.

Ustaliła, bowiem wysokość tego wynagrodzenia do dnia 31 sierpnia 2014 roku, w sytuacji, gdy żądanie pozwu ograniczało się według stanu na dzień wydawania opinii do roszczeń za okres do dnia 28 lutego 2014 roku i tego okresu czasowego dotyczyło postanowienie sądu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

Spowodowało to konieczność wydania przez biegłą po rozprawie w dniu 13 stycznia 2015 roku opinii uzupełniającej odnoszącej się do okresu objętego żądaniem pozwu.

Wskutek jednakże modyfikacji żądania pozwu na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 roku poprzez objęcie tym żądaniem również pozostałego okresu roku 2014 i miesięcy styczeń i luty roku 2015 opinia pisemna opinia biegłej zaktualizowała się w zakresie wyliczonego wynagrodzenia za okres do końca sierpnia 2014 roku.

Pomimo bowiem formalnego nie objęcia tego okresu tezą dowodową postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego ds. szacowania nieruchomości dowód ten został przeprowadzony a poczynione przez biegłą ustalenia i wyliczenia, jako merytorycznie i logicznie poprawne przyjęte zostały za podstawę poczynionych ustaleń faktycznych.

Jednocześnie strona pozwana kwestionując opinie biegłych, tak w zakresie biegłych z zakresu energetyki jak i z zakresu wyceny nieruchomości i wnosząc o powołanie innych biegłych nie wskazała ani też nie sformułowała przekonujących zarzutów, co do treści opinii już w sprawie przeprowadzonych zwłaszcza po wcześniejszym uwzględnieniu wniosku strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu instalacji elektrycznych i energetycznych.

W szczególności pozwany nie wykazał błędów logicznych ani merytorycznych w treści opinii biegłego K. ani też biegłej D..

Nie przedstawił również żadnych dowodów chociażby pośrednich na okoliczność, iż stawki czynszu dzierżawnego na przedmiotowym terenie odbiegają w sposób znaczący od tych, jakie ustalił biegły. W tych okolicznościach wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego musiał zostać uznany za niezasadny, zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania i jako taki nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne do kwoty 269 000 złotych.

Powództwo znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 224 i 225 kc.

Jest okolicznością w sprawie bezsporną, iż powodowa spółka jest użytkownikiem wieczystym działki o numerze ewidencyjnym (...) (...)

Zgodnie z treścią przepisu art. 251 kc. do ochrony użytkowania wieczystego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie własności.

Wieczystemu użytkownikowi przysługuje petytoryjna ochrona jego prawa przy odpowiednim zastosowaniu środków przysługujących w tym celu właścicielowi (tak. m. in wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 listopada 2013 roku I ACa 566\13 portal orzeczeń sądowych)

Skutecznemu roszczeniu powoda o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy pozwana starała się w toku procesu przeciwstawić zarzut nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Zarzut ten jest niezasadny.

Z dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych wynika, iż do dnia 4 grudnia 1990 roku - tj. do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 29 września 1990 roku zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1990 roku nr 79 poz. 464 ze zmianami) zarówno posiadaczem nieruchomości - znajdującej się w posiadaniu i zarządzanej przez (...) (obecnie powoda) jak i trwałych urządzeń energetycznych posadowionych na nieruchomości obciążonej był Skarb Państwa (od 1989 roku Zakład (...) przedsiębiorstwo państwowe.)

Skarb Państwa był zatem również posiadaczem prawa obciążającego jego nieruchomości odpowiadającego w swej treści wprowadzonej do Kodeksu cywilnego w okresie znacznie późniejszym służebności przesyłu.

Stosownie zatem do poglądu wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 roku II CSK 465\09, „ nie mogło w tym czasie dojść w ogóle do zasiedzenia służebności gruntowej przesyłu (...) Właściciel nie może bowiem nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność” LEX 738479.

W sprawie niniejszej nie można zatem mówić o jakichkolwiek terminach zasiedzenia przed datą wejścia w życie powołanej ustawy tj. przed dniem 5 grudnia 1990 roku.

Z tą datą nieruchomość będąca w użytkowaniu lub zarządzie (...) została z mocy prawa oddana temu przedsiębiorstwu państwowemu w użytkowanie wieczyste.

Dopiero zatem od tej daty można mówić o biegu terminów zasiedzenia.

Przy czym, z uwagi na podniesioną wyżej argumentację nieuprawnione jest twierdzenie pozwanej, co do możliwości skrócenia wymaganego terminu zasiedzenia na podstawie art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy

Kodeks cywilny w zw. z art. 292 zd.2 kc. o okres korzystania z urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej przez poprzednika prawnego, w czasie, gdy nieruchomość i infrastruktura były przedmiotem własności państwowej.

W cytowanym wyżej wyroku z dnia 3 lutego 2010 roku Sąd Najwyższy wypowiedział również pogląd, iż nie jest możliwe skrócenie terminu posiadania wymaganego dla zasiedzenia służebności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o okres korzystania z urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej przez przedsiębiorstwo państwowe w czasie, gdy nieruchomość, na której znajdowały się te urządzenia była przedmiotem własności państwowej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 176 kc. – posiadacz na potrzeby zasiedzenia do czasu swego posiadania doliczyć może czas posiadania poprzednika tylko o tyle o ile do przeniesienia posiadania doszło podczas biegu terminu zasiedzenia, co oczywiście wyklucza doliczenie przez obecnego posiadacza posiadania poprzednika, który był posiadaczem uprawnionym.”

„ Takie skrócenie byłoby całkowicie sprzeczne z funkcją zasiedzenia, która polega na eliminacji rozbieżności pomiędzy stanem prawnym a stanem faktycznym. (tak. m. in postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2002 roku II CKN 619\99)

Dopiero zatem z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 roku nowelizującej Kodeks cywilny w tym art. 128 kc. państwowe osoby prawne uzyskały zdolność nabywania składników majątkowych na własność.

Dopiero zatem od tego dnia ewentualny poprzednik prawny pozwanej rozpoczął posiadanie na nieruchomości powoda (poprzednika prawnego powoda) służebności odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu i od tego dopiero dnia mógł ewentualnie rozpocząć bieg terminu zasiedzenia tej służebności.

Rozpoczęcie posiadania nastąpiło przy tym, wbrew twierdzeniom strony pozwanej, w złej wierze. Dla przyjęcia dobrej lub złej wiary posiadacza decydująca jest chwila objęcia w posiadanie przez niego rzeczy. Kodeks cywilny nie zawiera definicji złej wiary. Pomocniczo jednakże odwołać można się do definicji zawartej w przepisie art. 6 ust. 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 roku poz. 7070 tj. ze zmianami)

Zgodnie z tą definicją w złej wierze jest ten, kto wie, że jego posiadanie jest niezgodne z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.

Poprzednik prawny strony pozwanej w dniu nabycia własności przedmiotowej linii energetycznej miał pełną świadomość, iż urządzenie to posadowione jest na gruncie, do którego nie przysługuje mu jakkolwiek tytuł prawny.

Strona pozwana nie przedstawiła żadnego dokumentu na okoliczność posiadania przez nią tytułu prawnego do nieruchomości.

Załączona do odpowiedzi na pozew decyzja z dnia 31 października 1975 roku dotyczy jedynie ustalenia miejsca i warunków realizacji bliżej nieokreślonej inwestycji.

Dla ustalenia zasiedzenia stosownie do treści przepisu art. 172 par 2 kc. konieczny byłby, zatem 30 letni okres nieprzerwanego posiadania infrastruktury elektroenergetycznej przez powoda i jego poprzednika prawnego.

Termin ten liczony od dnia 5udnia 1990 roku nie upłynął zatem do dnia wytoczenia powództwa.

Niezależnie od powyższego w toku postępowania pozwana nie udowodniła ciągłości posiadania prowadzącego do zasiedzenia przez samego pozwanego i jego poprzedników prawnych.

Przeniesienia posiadania nie można bowiem utożsamiać z następstwem prawnym.

Należy podkreślić, że pozwana nie wykazała w toku postępowania okoliczności wydania decyzji wojewody – stosownie do treści przepisu art. 2 ust 3 z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu

nieruchomości stwierdzającej nabycie własności budynków, lokali i innych urządzeń, o których mowa w powołanym przepisie.

Nadto także z załączonych do akt przez stronę pozwaną dokumentów, w szczególności Zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku, nie wynika, ażeby przedmiotowa napowietrzna linia energetyczna wchodziła kiedykolwiek w skład mienia poprzednika prawnego pozwanej, ani też, jakie mienie przejęło przedsiębiorstwo Zakład (...) oraz czy przejęło je na własność. Nie wynika z tych dokumentów, aby poprzednicy prawni pozwanej korzystali z nieruchomości powódki w takim zakresie, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność.

Powyższe okoliczności czynią podniesiony przez stronę pozwaną zarzut zasiedzenia niezasadnym.

Jak z powyższego wynika roszczenia powoda są usprawiedliwione, co do zasady a strona pozwana nie udowodniła skutecznego względem powoda uprawnienia do władania rzeczą.

Po sprecyzowaniu ostatecznym powództwa w piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2015 roku do rozpoznania pozostało roszczenie powoda o zapłatę kwoty 307.657,59 złotych z odsetkami ustawowymi od kwot wskazanych w piśmie obejmujące wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości powoda za okres od 1 marca 2009 roku do 24 lutego 2015 roku.

W pozostałym zakresie powód cofnął pozew, co do różnicy pomiędzy kwotą dochodzoną pozvem przed złożeniem przedmiotowego pisma procesowego tj. 358.334, złote o dochodzona ostatecznie kwotę 307. 657, 59 złotych.

Wobec skutecznego cofnięcia pozwu połączonego ze zrzeczeniem się roszczenia, co do kwoty 50.676,41 złotych stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 358.334, a kwotą ostatecznie sprecyzowanego żądania 307.657, 59 złotych sąd na podstawie art. 203 kpc w związku z art. 355 kpc postępowanie w sprawie umorzył.

Jednocześnie jednak powód rozszerzył żądanie pozwu o kwotę 57.806,21 złotych z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda za pozostały okres roku 2014 tj. okres do końca roku 2014 i do dnia 24 lutego roku 2015.

W zakresie wysokości dochodzonego roszczenia sąd uznał je za udowodnione w zakresie kwoty 269 000 złotych ustalonej, jako kwota należnego powodowi czynszu dzierżawnego za okres 36 miesięcy przed wytoczeniem powództwa i do dnia 30 sierpnia 2014 roku.

Taki bowiem zakres czasowy roszczenia powoda został ujęty w opinii biegłej B. D..

W pozostałym zakresie roszczenie powoda jest nieudowodnione i jako takie podlega oddaleniu.

Okres roku 2014 roku począwszy od miesiąca września do 31 grudnia 2014 roku oraz za dwa miesiące roku 2015 nie był objęty opinią biegłej B. D.. Strona powodowa zaś modyfikując powództwo w dniu 26 stycznia 2015 roku nie wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości tego wynagrodzenia za okres wykraczający poza dotychczasową opinię biegłego i to pomimo tego, iż pełnomocnik strony pozwanej na rozprawie wobec rozszerzenia powództwa oświadczył, ich wysokość dochodzonego roszczenia kwestionuje.

Roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda nie jest, co zasadnie podnosi pełnomocnik strony powodowej, roszczeniem okresowym. Nie można zatem przyjmować, jak chce tego pełnomocnik powoda, iż jego wysokość w dalszych miesiącach roku 2014 i styczniu i lutym 2015 byłaby taka sama jak wyliczona przez biegłą w opinii pisemnej. Tym bardziej, iż biegła nie dokonywała tego rodzaju wyliczeń w ujęciu miesięcznym, lecz rocznym i z uwzględnieniem całego okresu bezumownego korzystania.

Z tego względu wobec braku dowodów na potwierdzenie wysokości dochodzonego roszczenia sąd oddalił powództwo ponadto kwotę wynikającą z opinii biegłej tj. kwotę 269 000 złotych obejmującą okres od marca 2009 roku do końca sierpnia 2014 roku.

Na zasądzoną kwotę składa się kwota 152.427, 99 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie za okres 36 miesięcy przed datą wytoczenia powództwa tj. za okres od 1 marca 2009 roku do dnia 1 marca 2012 roku stanowiąca sumę kwot wynagrodzenia za rok 2009, 2010, 2011 i 3 miesiące roku 2012 wyliczonego w opinii biegłej na k. 539 opinii pisemnej oraz pozostała kwota tj. 116.083 złote za okres od kwietnia 2012 roku do dnia 30 sierpnia 2014 roku.

O odsetkach ustawowych od uwzględnionej części powództwa sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 par. 1 i kc.

Zgodnie z powołanym przepisem, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Jeżeli stopa odsetek nie była z góry oznaczona należą się odsetki ustawowe.

Od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba, że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. (art. 482 par 1 kc.)

Zgodnie z treścią przepisu art. 359 kc. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe.

Od kwoty 152 427,99 złotych sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem powoda od dnia 17 stycznia 2012 roku. Z korespondencji przedsądowej stron wynika, iż w dacie tej roszczenia powoda były już wymagalne, bowiem już wezwaniem z dnia 31 października 2011 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 215. 000 złotych.

Od pozostałych kwot sąd zasądził odsetki od dat, kiedy powód rozszerzał żądania pozwu za kolejne okresy tj. od dnia 29 marca 2013 roku i 25 lutego 2015 roku.

Pismo rozszerzające powództwo złożone bowiem zostało w dniu 29 marca 2013 roku i doręczone pełnomocnikowi strony pozwanej na rozprawie w dniu 29 marca 2013 roku a pismo z dnia 26 stycznia 2015 roku z całą pewnością doręczone zostało pełnomocnikowi pozwanego w dniu 24 lutego 2015 roku, kiedy to złożył odpowiedź na to pismo, brak natomiast dowodów na to, aby odpis tego pisma otrzymał wcześniej.

Za okres przed wskazanymi i datami powództwo, co do odsetek zostało oddalone wobec braku podstaw do przyjęcia wymagalności roszczenia.

Jednocześnie sąd nie znalazł podstaw do wnioskowanej przez stronę pozwaną waloryzacji wyliczonego wynagrodzenia.

Żądanie waloryzacji powód opiera na treści przepisu art. 358 (1) kc. Przepis ten o tyle nie ma zastosowania w przedmiotowej sprawie, iż tzw. sądowa waloryzacja przewidziana w tym przepisie dotyczy świadczeń już istniejących a nie tych, o których wysokości sąd zdecyduje dopiero w wydanym w sprawie orzeczeniu. Po wtóre powód nie wykazał podstawowej przesłanki zastosowania waloryzacji na podstawie art. 358 (1) kc.

Po trzecie wreszcie wyliczona przez biegłą kwota należnego wynagrodzenia uwzględnia już zmianę cen towarów i usług, w tym m. in wysokość czynszów dzierżawnych i wartość nieruchomości.

Wyliczone w ten sposób wynagrodzenie zawiera już, zatem w sobie element waloryzacji.

Odnosząc się do pozostałej części argumentacji strony pozwanej sąd uznał za chybiony argument o sprzeczności żądań pozwu z treścią przepisu art. 5 kc.

Zarówno powód jak pozwany są, bowiem podmiotami gospodarczymi działającymi na rynku usług komercyjnych i prowadzą działalność na zasadzie rozrachunku ekonomicznego.

Brak zatem jakichkolwiek podstaw do przerwania kosztów związanych z prowadzeniem działalności jednego z tych podmiotów na inny, w tym wypadku konkretnie powoda.

Ponadto z obszernej korespondencji przed procesowej jak i wyjaśnień przedstawiciela strony powodowej składanych na rozprawie wynika, iż strona powodowa przed wszczęciem niniejszego procesu podejmowała szereg działań zmierzających do uregulowania spornej kwestii na drodze pozasądowej. Proponowała likwidację linii napowietrznej lub ustanowienie służebności za stosownym wynagrodzeniem. Żadne z tych rozwiązań nie zostało zaakceptowane przez pozwanego. W tej sytuacji pozwany nie może powoływać się na zasady współżycia społecznego w sytuacji, gdy powód realizuje swoje ustawowe uprawnienia.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc dokonując ich stosunkowego rozdzielenia przy przyjęciu, iż powód wygrał proces, w 66 % co do wartości przedmiotu sprawy, która wyniosła ostatecznie po rozszerzeniu powództwa w dniu 25 lutego 2015 roku 408.083 złote.

Cale koszty procesu zamknęły się kwotą 43.230, 51 złotych, z czego powód poniósł koszty w wysokości 30.090,36 złotych powinien natomiast ponieść jedynie 34 % całości kosztów procesu tj. kwotę 14. 698,37 złotych.(opłaty sądowe 10.750 i 3.584 złote i 3. 584 złote koszty opinii biegłych – 2000 zł, 470,60 zł, 452, 55 zł, 3000 zł, 2000 zł i 295,36 zł. oraz koszty wynagrodzenia pełnomocnika powoda ustalone na podstawie par. § 6 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł,

Do zasądzenia na rzecz powoda pozostaje zatem kwota 15.390,99 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W tej samej proporcji na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe obejmujące nieuiszczoną opłatę od rozszerzonej części powództwa w wysokości 2.686, 19 złotych i nieuiszczone koszty opinii biegłego w wysokości 179,92 złote i 18,27 złotych.